

Dosarul nr. 2ra-1255/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. I. Gorlenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

împotriva deciziei din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim și a fost menținută hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 02 decembrie 2019 Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 04 februarie 2017, de către Procuratura raionului Vulcănești, în temeiul art. 328 alin.(1) Cod penal, a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. 2017088004, pe faptul acțiunilor presupuse ilegale ale executorului judecătoresc Condrea Nadejda.

La 19 septembrie 2017, de către Procurorul în Procuratura Anticorupție, Palencu Radu, a fost emisă ordonanța de recunoaștere a Nadejdei Condrea în calitate de bănuită în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal.

A susținut că, în motivarea ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit, procurorul a invocat precum că, executorul judecătoresc Condrea Nadejda, având în procedură documentul executoriu nr. 2-46/12 din 26 ianuarie 2012 emis de Judecătoria Vulcănești privind încasarea din contul lui Cerven Mihail în beneficiul lui Cerven Ana, a pensiei de întreținere a copilului minor Cerven Valeriu, în mărime fixă de 1500 de lei lunar, începând cu data de 12 octombrie 2012 și pînă la atingerea vârstei majoratului de către copilul minor, încălcând prevederile art.2 alin.(3) și art.8 pct.(a) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, a comis abuz de serviciu prin încasarea de la debitorul Cerven Mihail și reținerea ilegală a sumei de bani în mărime de 10 594 de lei, prin care a cauzat ultimului o pagubă materială în mărime de 10 594 de lei.

Reclamanta a invocat că, urmare a acțiunilor efectuate în cadrul urmăririi penale, s-a concluzionat că în privința executorului judecătoresc urmează a fi încetată investigația cu scoaterea acesteia de sub urmărire penală pe motiv că lipsesc indicii infracțiunii, lipsind în esență interesul material și cel personal al numitei. Acest aspect rezultă din probele suficiente administrate care denotă că suma de 10 549 de lei invocată de partea vătămată drept achitată în surplus în cadrul procedurii de încasare a pensiei alimentare și reținute ilegal de executorul judecătoresc, nu și-a găsit demonstrare.

A afirmat că pe marginea cauzei penale respective, la 15 decembrie 2017, de către Procurorul în Procuratura Anticorupție, Palencu Radu, a fost emisă ordonanța privind clasarea cauzei penale prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a bănuitei Condrea Nadejda, cercetată penal pentru comiterea infracțiunii prevăzute și sancționate de prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal, din motivul lipsei faptului infracțiunii; clasarea cauzei penale nr. 2017088004, intentată la 04 februarie 2017 de Procuratura raionului Vulcănești, în conformitate cu prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal pe faptul acțiunilor ilicite ale executorului judecătoresc Condrea Nadejda, din motiv că fapta penală nu se impută altei persoane și nu este necesară continuarea procesului penal.

Reclamanta a declarat ca la 23 februarie 2018, Cerven Mihail a depus plângere împotriva ordonanțelor procurorului în Procuratura Anticorupție, Palencu Radu, din 15 decembrie 2017 și a procurorului ierarhic superior din 08 februarie 2018 privind încetarea urmăririi penale, care prin încheierea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost respinsă.

A specificat că, cuantumul prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii se determină luându-se în considerare gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost bănuită, fiindu-i imputată săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal, infracțiune mai puțin gravă, ceea ce constituie o bănuială destul de serioasă, cu un impact foarte puternic asupra imaginii persoanei.

Reclamanta a declarat că, un alt criteriu de evaluare a intensității suferințelor morale pricinuite prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale

procuraturii, este determinat de rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei. Astfel, dat fiind faptul că activa și activează până în prezent în funcție de executor judecătoresc, iar, infracțiunea imputată este legată nemijlocit de exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin recunoașterea în calitate de bănuită de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin.(1) Cod penal, s-a pus la îndoială caracterul licit al serviciilor oferite și însăși competența executorului judecătoresc. Mai mult, exercitarea funcției de executor judecătoresc presupune interacțiunea nemijlocită cu persoanele fizice și juridice, organe de stat etc., iar, în situația în care executorul judecătoresc a fost recunoscut în calitate de bănuit, respectiv a fost afectată imaginea acestuia, reputația profesională precum și demnitatea personală, prin faptul pierderii încrederii clienților în legalitatea acțiunilor executorului. În același timp, dat fiind faptul că reclamanta Condrea Nadejda este căsătorită, are doi copii, faptul imputării comiterii de către aceasta a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod Penal, a avut un impact puternic negativ asupra familiei.

Totodată, reclamanta a menționat că o importanță deosebită la evaluarea suferințelor morale pricinuite prin tragerea ilegală la răspundere penală, o are durata urmăririi penale. În acest sens, urmărirea penală pe cauza penală nr.2017088004 a fost pornită la data de 04 februarie 2017. Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuită a fost emisă la data de 19 septembrie 2017, iar, ordonanța privind clasarea cauzei penale a fost emisă la data de 15 decembrie 2017. Astfel, urmărirea penală a durat aproape un an, ceea ce presupune o perioadă de timp destul de îndelungată. În toată perioada respectivă, a trăit stări de nervozitate, frustrare, or, acționând în strictă conformitate cu prevederile legale în exercitarea atribuțiilor de serviciu, acesteia i s-a imputat în mod ilicit comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 alin.(1) Cod penal. Totodată, a fost nevoită să participe la numeroase acțiuni procesuale, să dea explicații, să prezinte acte, fiind pusă, de fiecare dată, în situații neplăcute, or, aceasta era fermă de legalitatea acțiunilor sale în exercitarea atribuțiilor de executor judecătoresc.

A solicitat încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei de 2500 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin acțiunea ilicită de tragere la răspundere penală a organului de urmărire penală și ale procuraturii sub forma cheltuielilor de asistență juridică suportate pe cauza penală și a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces.

Prin încheierea din 13 ianuarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Prin hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, acțiunea depusă de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea a fost admisă parțial și s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul executorului judecătoresc Nadejda Condrea prejudiciul material în mărime de 2500 de lei și prejudiciul moral în mărime de 4000 de lei, în total 6500 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 27 februarie 2020 Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea a declarat apel împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea apelului și modificarea hotărârii contestate în sensul

majorării cuantumului prejudiciului moral încasat de la 4000 de lei până la 50000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 septembrie 2020 Procuratura Generală a depus apel incident împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Nadejda Condrea și de restituire a cererii de chemare în judecată depuse de executorul judecătoresc Nadejda Condrea.

La aceeași dată, 25 septembrie 2020, Procuratura Generală a depus referință la cererea de apel depusă de Nadejda Condrea și executorul judecătoresc Nadejda Condrea.

La 26 octombrie 2020 Ministerul Justiției a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul au fost restituite apelul incident și referința depuse de Procuratura Generală, precum și cererea de apel declarată de Ministerul Justiției, din motivul că au fost depuse în afara termenului legal, iar apelanții nu au solicitat repunerea în termen.

Prin decizia din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de avocatul Todorov Maxim, în interesele Nadejdei Condrea și executorului Judecătoresc Nadejda Condrea și a fost menținută hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a conchis referitor la faptul că Condrea Nadejda este subiect al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și că aceasta este îndreptățită să solicite compensarea prejudiciului cauzat.

Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la necesitatea admiterii parțiale a pretenției privind compensarea prejudiciului moral. Or, intentarea cauzei penale în privința Nadejdei Condrea pentru comiterea pretensei fapte prejudiciabile prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, denotă cauzarea suferințelor psihice, a unui anumit grad de frustrare și incertitudine, retrairi, încordare psihică și stare de disconfort, iar, cuantumul prejudiciului urmează a fi determinat proporțional acestora.

Astfel, apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la necesitatea încasării din contul statului prin intermediul Ministerului Justiției a sumei de 4000 de lei, care în opinia instanței de apel constituie o satisfacție echitabilă pentru suferințele psihice cauzate, menționând că, mărimea compensației solicitate de 50 000 de lei, este excesivă, motiv din care pretenția dată nu poate fi satisfăcută integral, ținând cont de principiul potrivit căruia compensația nu trebuie să constituie o sumă excesivă pentru autorii daunelor și nici venit nejustificativ pentru victime.

La fel, instanța de apel a reținut drept întemeiată și concluzia primei instanțe cu privire la admiterea pretenției privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică acordată în procesul penal cât și a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică în prezentul proces, care au fost probate în modul corespunzător, prin bonul de plată seria QL nr. 141315 din 08 noiembrie 2019.

Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a conchis asupra necesității încasării prejudiciului material și moral în beneficiul executorului judecătoresc Condrea Nadejda, deoarece, reieșind din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț din 19 septembrie 2017, a fost recunoscută în calitate de bănuț Condrea Nadejda (persoană fizică), care activează în funcție de executor judecătoresc, respectiv, prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii urma a fi încasat în beneficiul Nadejdei Condrea. Însă, această eroare nu discreditează celelalte constatări ale instanței de fond și aplicarea altor norme materiale, respectiv, nu afectează legalitatea hotărârii.

La 15 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu dispunerea încasării din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Nadejdei Condrea, executor judecătoresc Nadejda Condrea a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar, concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 07 iunie 2021 și expediată participanților la proces la 23 iunie 2021 (f.d. 250, volumul I), însă, la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acestora de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 15 iulie 2021, este în termen.

La 23 iulie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 12, 14-16, volumul II).

Prin referința depusă la 10 august 2021, Procuratura Generală a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de

drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Nadejda Condrea, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic